

O. ref. : A / 96 / 10

BETREFT : **Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot het
Rijksregister van de natuurlijke personen en van het gebruik van het
identificatienummer ervan in hoofde van de Waalse Regionale
Maatschappij voor de Huisvesting en van de door haar erkende
publiekrechtelijke bouwmaatschappijen**

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid op artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op artikel 5, tweede lid, a, gewijzigd bij de wetten van 19 juli 1991 en 8 december 1992, en op artikel 8, gewijzigd bij de wet van 15 januari 1990;

Gelet op de adviesaanvraag van 28 maart 1996 van de Minister van Binnenlandse Zaken, door de Commissie ontvangen op 2 april 1996;

Gelet op het verslag van mevrouw N. LEPOIVRE,

Brengt op 15 mei 1996 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Het ontwerp van koninklijk besluit dat de Commissie voor de persoonlijke levenssfeer ter advies wordt voorgelegd strekt ertoe de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting en de door haar erkende publiekrechtelijke bouwmaatschappijen toegang te verlenen tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en te machtigen het identificatienummer ervan te gebruiken.

De lijst van de erkende maatschappijen gaat als bijlage bij dit ontwerp van koninklijk besluit.

II. OPBOUW VAN HET KONINKLIJK BESLUIT

De artikelen 1, eerste lid, en 3, van het ontwerp van koninklijk besluit hebben betrekking op de taken waarvoor de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen en het gebruik van het identificatienummer ervan wordt gevraagd.

De artikelen 2 en 4 betreffen de grenzen waarbinnen de informatiegegevens van het Rijksregister en het identificatienummer mogen worden gebruikt.

De artikelen 1, derde lid, en 3, eerste lid, van het ontwerp van koninklijk besluit vermelden de hoedanigheid van de natuurlijke personen die toegang krijgen tot het Rijksregister en gemachtigd worden het identificatienummer ervan te gebruiken, en de wijze waarop zij worden aangewezen.

In artikel 5 is nader omschreven dat de naamlijst van gebruikers jaarlijks wordt opgemaakt en volgens dezelfde periodiciteit aan de Commissie wordt toegezonden.

III. ALGEMENE OPMERKINGEN

De Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting werd ingesteld bij een decreet van de Waalse Gewestraad van 25 oktober 1984.

Naar luid van het bepaalde in artikel 1 van het decreet is de maatschappij "*un organisme d'intérêt public doté de la personnalité civile*".

De Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting "*peut accorder l'agrément à toute société établie dans un but d'intérêt social sous forme de société immobilière de service public*" (zie artikel 7 van het decreet).

VI. TOEPASSELIJKE WETGEVINGEN

De problematiek van de toegang tot het Rijksregister voor de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting en de door haar erkende publiekrechtelijke bouwmaatschappijen moet zowel in het kader van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna de wet van 8 augustus 1983 genoemd), als binnen het raam van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de wet van 8 december 1992 genoemd) worden beschouwd.

A. Wet van 8 augustus 1983 :

De wet van 8 augustus 1983 legt beperkingen op wat de personen en instellingen betreft die kunnen worden gemachtigd om het Rijksregister te raadplegen en het identificatienummer van de natuurlijke personen te gebruiken.

Die beperkingen houden verband met de hoedanigheid van de instellingen en personen (zie in die zin de artikelen 5 en 8 van voornoemde wet).

De toegang tot de gegevens van het Rijksregister wordt gevraagd op grond van artikel 5, tweede lid, a), van voornoemde wet. Hierin is bepaald dat de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, *"bij in Ministerraad overlegd besluit, de toegang (kan) uitbreiden tot instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen"*. Die instellingen moeten door de Koning nominatief worden aangewezen.

Het gebruik van het Rijksregisternummer wordt gevraagd op grond van artikel 8 van dezelfde wet die de Koning de mogelijkheid biedt *"na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en bij in Ministerraad overlegd besluit ... de instellingen bedoeld bij artikel 5 machtigen om het identificatienummer te gebruiken binnen de grenzen en voor de doeleinden door Hem bepaald"*.

Overeenkomstig de artikelen 5, tweede lid, a), en 8 van de wet van 8 augustus 1983, kan zowel aan de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting als aan de door haar erkende publiekrechtelijke bouwmaatschappijen in hun hoedanigheid van instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen, toegang worden verleend tot de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en machtiging tot gebruik van het identificatienummer van de natuurlijke personen.

B. Wet van 8 december 1992

De wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens strekt ertoe "(...) een evenwicht tot stand te brengen tussen de vereisten van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en die van een goed georganiseerd bestuurlijk, economisch en sociaal bestel" (Verslag MERCKX-VAN GOEY, Gedr. St. Kamer, B.Z. 1991-1992, nr. 413/12, blz. 6).

In voornoemde wet worden de algemene beginselen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geformuleerd en zij is van toepassing op alle gegevensbanken die persoonsgegevens bevatten (zie in dit verband de uiteenzetting van de Minister van Justitie, verslag MERCKX-VAN GOEY, Gedr. St. Kamer, B.Z. 1991-1992, nr. 413/12, blz. 6).

De gegevens die in het Rijksregister zijn opgenomen, met inbegrip van het identificatienummer, zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 1, 5, van voornoemde wet.

Derhalve mogen zij slechts worden medegedeeld mits inachtneming van het bepaalde in artikel 5 van voornoemde wet waarin is gesteld dat *"persoonsgegevens slechts (mogen) worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en niet (mogen) worden gebruikt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Zij dienen, uitgaande van die doeleinden, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn"*.

C. Conclusie

De Commissie moet derhalve onderzoeken of de doeleinden waarvoor de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting en de door haar erkende publiekrechtelijke bouwmaatschappijen de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen vragen "duidelijk omschreven en wettig" zijn en, zo ja, of de informatiegegevens die in het Rijksregister zijn opgenomen "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn" ten opzichte van die doeleinden.

V. ONDERZOEK VAN DE DOELEINDEN VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

A. Doeleinden

De maatschappijen vragen toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister "voor het vervullen van de taken in verband met het administratieve beheer van de bestanden waarin de personen staan vermeld die :

- 1) deel uitmaken van het personeel van de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting of van door haar erkende publiekrechtelijke bouwmaatschappijen;
- 2) om welke reden dan ook, een door deze maatschappijen beheerde woning betrekken;
- 3) via bemiddeling van deze maatschappijen een woning verwerven of hebben verworven.

Zij wenst het identificatienummer te gebruiken voor interne doeleinden als identificatiemiddel in de dossiers, bestanden en repertoria die worden bijgehouden voor het vervullen van de hoger opgesomde taken (artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit).

B. Verantwoording van de aanvraag

Ingeval de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting toegang zou worden verleend tot de gegevens van het Rijksregister, zou zij toezicht kunnen uitoefenen op de bouwmaatschappijen die zij erkent en al de particulieren voor wie zij rechtstreeks optreedt.

De toegang van de erkende bouwmaatschappijen tot het Rijksregister zou het beheer van de sociale woningen door bedoelde maatschappijen aanzienlijk vergemakkelijken, namelijk via een betere bijwerking van de gegevens betreffende de personen die een sociale woning betrekken of een premie genieten voor het verwerven van een eerste woning.

C. Standpunt van de Commissie

- a) De Commissie is van oordeel dat de eerste doeleinde, namelijk het personeelsbeheer, niet gewettigd is in de zin van artikel 5 van de wet van 8 december 1992, voor zoverre deze doeleinde geen verband houdt met de opdracht van openbaar nut van de maatschappijen.

Bovendien kan deze taak ook worden verricht zonder dat toegang wordt verleend tot het Rijksregister, aangezien de maatschappijen hun personeelsleden rechtstreeks kunnen vragen hen nodige gegevens te bezorgen. De voorkeur dient te worden gegeven aan die oplossing, die minder gevaar meebrengt voor de persoonlijke levenssfeer.

Bijgevolg moet de maatschappijen voor het vervullen van deze taak geen toegang te worden verleend tot de gegevens van het Rijksregister en tot het gebruik van het

identificatienummer ervan.

- b) De Commissie wenst dat de twee andere doeleinden waarvoor de maatschappijen toegang vragen tot het Rijksregister nauwkeuriger zouden worden omschreven in artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit, zoals overgenomen in het verslag aan de Koning.

Zij is namelijk van oordeel dat de in deze bepaling gebruikte bewoordingen, "het vervullen van de taken in verband met administratieve beheer van de bestanden" te vaag zijn en nauwkeuriger moeten worden gedefinieerd.

Op voorwaarde dat deze wijziging wordt aangebracht, is de Commissie van oordeel dat de twee andere doeleinden waarvoor de maatschappijen toegang vragen tot het Rijksregister en tot het gebruik van het identificatienummer ervan, "duidelijk omschreven en wettig" in de zin van artikel 5 van de wet van 8 december 1992, voor zoverre zij deel uitmaken van de opdracht van openbaar nut waarmee de maatschappijen krachtens de regelgeving werden belast.

VI. ONDERZOEK VAN HET PROPORTIONALITEITSCRITERIUM

Krachtens artikel 5 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van persoonsgegevens ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, moet de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ook nagaan of de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer ervan "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig" zijn voor het vervullen van de in artikel 1, 2° en 3° omschreven opdrachten.

De Commissie stelt vast dat in het koninklijk besluit toegang wordt verleend tot alle gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9° van de wet van 8 augustus 1983.

In het verslag aan de Koning, dat bij het ontwerp van koninklijk besluit gaat, wordt het belang dat de maatschappijen hebben bij toegang tot alle negen gegevens van het Rijksregister en bij het gebruik van het identificatienummer ervan op zeer nauwkeurige wijze verantwoord.

De maatschappijen vragen slechts inzage van de opeenvolgende wijzigingen aan de negen gegevens bedoeld in artikel 3 van de wet van 8 augustus tijdens de periode van vijf jaar die voorafgaat aan de raadpleging van het Rijksregister "in de mate dat, overeenkomstig artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek, de huren van huizen en de interesten van de geleende sommen verjaren door verloop van dit aantal jaren" (zie het verslag aan de Koning).

Uit de verantwoording van de maatschappijen leidt de Commissie af dat het gebruik van de gegevens van het Rijksregister voor de doeleinden bedoeld in artikel 1, eerste lid, 2° en 3° valt en nader omschreven in het verslag aan de Koning, geen inbreuk vormt op het proportionaliteitsbeginsel tussen het algemeen belang en de aanvaardbare inmenging in de persoonlijke levenssfeer van natuurlijke personen.

De toegang tot de gegevens van het Rijksregister zal het administratief werk van de maatschappijen vergemakkelijken, de betrouwbaarheid van de gegaarde informatiegegevens verhogen, bijdragen tot een snellere en meer efficiënte behandeling van de dossiers en hen in staat stellen hun bestanden regelmatig bij te houden.

De Commissie besluit dat de motivering in het verslag aan de Koning, dat bij het ontwerp van koninklijk besluit gaat, de gevraagde machtiging verantwoordt, zowel op het stuk van de toegang, als op dat van het gebruik van het identificatienummer.

VII. VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEGEVENS VAN HET RIJKSREGISTER EN VAN HET IDENTIFICATIENUMMER

De maatschappijen wensen de gegevens van het Rijksregister en het identificatienummer ervan te gebruiken :

- 1) voor intern gebruik :
 - voor taken die verband houden met het intern beheer van dossiers, bestanden en repertoria - die zij bijhouden voor het vervullen van de in artikel 1, eerste lid, vermelde taken (zie de artikelen 2 en 4, eerste lid);
- 2) in het kader van hun betrekkingen :
 - met de houder of zijn wettelijke vertegenwoordiger;
 - met de openbare overheden of instellingen die toegang hebben tot het Rijksregister en die gemachtigd werden om het identificatienummer ervan te gebruiken en die optreden in het kader van de betrekkingen die de maatschappijen met hen hebben in het kader van hun wettelijke en reglementaire bevoegdheden (artikelen 2, tweede lid, en 4, tweede lid, van het ontwerp van koninklijk besluit).

In het ontwerp van koninklijk besluit wordt terecht gesteld dat het gebruik van de gegevens van het Rijksregister in het kader van de externe betrekkingen, met andere woorden op het stuk van de betrekkingen tussen de andere openbare overheden en instellingen die toegang hebben tot het Rijksregister en die gemachtigd werden om het identificatienummer ervan te gebruiken, verband houdt met de uitoefening van de wettelijke en reglementaire bevoegdheden zowel van de in artikel 1 bedoelde maatschappijen als van de overheden en instellingen.

De Commissie stelt met voldoening vast dat het gebruik van de gegevens, met inbegrip van het identificatienummer van het Rijksregister wordt beperkt en dat deze gegevens niet aan anderen mogen worden medegedeeld, behalve in de hoger omschreven gevallen.

Bijgevolg heeft zij er geen bezwaar tegen dat de gegevens, met inbegrip van het identificatienummer van het Rijksregister, door de maatschappijen worden gebruikt in het kader van de limitatief opgesomde voorwaarden.

Teneinde nogmaals de nadruk te leggen op de vertrouwelijke aard van het identificatienummer, is de Commissie van oordeel dat het wenselijk is in fine van artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit een lid toe te voegen dat zou kunnen luiden als volgt : *"Dit nummer mag niet voorkomen op documenten die ter kennis zouden kunnen worden gebracht van derden, anderen dan de personen bedoeld in het vorige lid"*.

VIII. DE PERSONEN AAN WIE TOEGANG WORDT VERLEEND TOT HET RIJKSREGISTER EN DIE GEMACHTIGD WORDEN OM HET IDENTIFICATIENUMMER ERVAN TE GEBRUIKEN

Naar luid van artikel 1, derde lid, wordt toegang verleend Rijksregister aan :

- 1) de Directeur-generaal en de Adjunct-directeur-generaal van de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting;
- 2) de ambtenaren van niveau 1 van de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting die wegens hun functies en binnen de perken van hun respectievelijke bevoegdheden daartoe bij name en schriftelijk aan gewezen zijn door de Directeur-generaal;

- 3) de leden van het persoon van iedere publiekrechtelijke bouwmaatschappij erkend door de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting, met name en schriftelijk daartoe aangewezen door de Raad van Bestuur uit hoofde van hun functies en voor de vervulling van hun taken, op voorwaarde dat zij titularis zijn van een graad gelijkwaardig aan deze van niveau 1 van het Rijkspersoneel.

Ter zake van de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting zijn alleen de door de Directeur-generaal aangewezen personeelsleden en op het stuk van de erkende maatschappijen de door de raad van bestuur aangewezen personeelsleden gemachtigd om gebruik te maken van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen (artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit).

De Commissie stelt er prijs op dat wordt tegemoet gekomen aan de vaak door haar geuite bekommernis dat de gegevens van het Rijksregister zouden kunnen worden verspreid of binnen eenieders handbereik komen en dat bijgevolg uitsluitend bepaalde nominatief aangewezen personen toegang zullen hebben tot het Rijksregister en het identificatienummer ervan zullen kunnen gebruiken.

Zij heeft geen bezwaar tegen de wijze waarop diegenen die machtiging krijgen om het Rijksregister te raadplegen in het ontwerp worden aangewezen.

Bovendien herinnert de Commissie eraan dat, voor zoverre in het ontwerp van koninklijk besluit alleen personeelsleden van "niveau 1" gemachtigd worden om het Rijksregister te raadplegen en het identificatienummer ervan te gebruiken, alleen die personen zulks zullen kunnen doen. Zij zullen deze machtiging niet aan anderen kunnen overdragen.

Bijgevolg zou het misschien verkieslijk zijn een systeem gebaseerd op de graad van de betrokkenen te vervangen door een systeem van aanwijzingen, dat is gegrond op de functie die werkelijk wordt uitgeoefend door de personeelsleden in de maatschappijen. Een en ander zou beter stroken met de bestuurlijke praktijk.

De Commissie wenst dat de toekomstige gebruikers van het Rijksregister een document zouden ondertekenen waarin wordt de nadruk wordt gelegd op hun verplichting de veiligheid en de vertrouwelijkheid van de gegevens te verzekeren.

In artikel 5 van het ontwerp van koninklijk besluit is bepaald dat de lijst van de personen die toegang hebben tot het Rijksregister en het identificatienummer ervan kunnen gebruiken, met vermelding van hun graad en hun ambt, permanent ter beschikking wordt gehouden van de Commissie.

De Commissie geeft er de voorkeur st jaarlijks zou worden opgemaakt en haar met dezelfde periodiciteit zou worden bezorgd.

OM DEZE REDENEN

Brengt de Commissie voor de persoonlijke levenssfeer een ongunstig advies uit ter zake van de toegang tot het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer ervan voor het beheer van het personeel van de Waalse Regionale Maatschappij voor de Huisvesting en de door haar erkende publiekrechtelijke bouwmaatschappijen.

Onder voorbehoud van de hoger geformuleerde opmerkingen, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een gunstig advies uit ter zake van de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer ervan voor de andere doeleinden.

De secretaris,
De voorzitter,

J. PAUL

P. THOMAS